THE DAILY HEBREW JOURNAL

H. WINBERG, Pres. & Gen. Mgr.

The Only Daily Jewish Newspaper in the Province of Ontario

PUBLISHED BY

— CANADIAN JEWISH PUBLISHING CO., LTD. —

67 Elizabeth Street Telephone Main 4582

SUBSCRIPTION RATES: $3.50 PER YEAR
SINGLE COPY 1c.

Entered as Second Class Mai Matter at G.P.O. Toronto, Ontario January 22nd, 1913

ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL TORONTO 110

אונזער ליעבע שכנה

שוין לאנג ווי די קאנאדיש־אידישע וועלט האט אויפגעהערט צו נעהמען פאר ערנסט אונזער ליעבע מאנטרעאלער שכנה, דעם "אדלער" מיט די אונטערגעהאקטע פליגעל, און ווייסט אז דאס איז בלויז אן ארגאן צו קושען די פאדעשוועס פון די מאנטרעאלער עטליכע צעהנדליג אידישע גבירים. זייט יענע צייטונג ווערט רעדאגירט פון א אידען, וועלכער האט א שוואכקייט צו וועלען נאכקרימען עזאפ'ן, און וועלכער פראסטיטואירט זיין פעדער ווי די גאסען פרוי איהר קערפער און האט פערוואנדעלט זיין צייטונג אין א רינשטאק, פון וועלכען עס האלט זיך אין איין גיסען שמוץ אויף אלעם וואס עס איז עדעל און ריין אינ'ם קאנאדער אידישען לעבען, זייט יענעם קרעמעל איז פערוואנדעלט געווארען אין א מיסט־קאסטען, האט יעדער איינער וועלכער בעזיצט נור עטוואס רעספעקט אין זיך, אויפגעהערט איהר שענקען אויפמערקזאמקייט, און אויך מיר וואלטען זיך מיט איהר ניט בעשעפטיגט ווען יענע צייטונג וואלט זיך ניט איינגעמישט, אז איהר ראליע איז צו שטעהן אויף דער וואך פון די קאנאדער אידען, און פערהיטען זייערע אינטערעסען, און איהר עדיטאריעל שרייבער פערוואנדעלט אין א חוצפה'דיגען בדחן, וועלכער האלט אין איין אויסטהיילען זיינע בטלנישע דיפלאמען רעכטס און לינקס.

זייט יענע צייטונג האט צוליעב איהר פערקויפען זיך צו די עטליכע צעהנדליג מאנטרעאלער אידישע פני, פעראורזאכט א שפאלטונג ביי וועלכער עס שטעהט פון איין זייט דאס גאנצע דעמאקראטישע אידענטהום פון קאנאדא, און פון דער צווייטער זייט די עטליכע געלד זעק, צו וועמען אונזער ליעבע מאנטרעאלער שכנה האלט זיך אין איין שמייכלען ווי א טרייער הונד ווען ער דערשמעקט אז פאר זיין לעקען זיך וועט ער בעקומען א ביין און ווען דאס דעמאקראטישע אידענטהום האט זיך פון יענעם בלעטעל אבגעקעהרט מיט עקעל, זוכט זי יעצט צו מאכען חזיר פיסעל כשר, דורך צימבלען אויף די אידישע געפיהלען און נעהמט זיך כלימרשט אן פאר אידישע אינטערעסען.

וואס עס געשעהט ביי איהר אונטער דער נאז, דאס הויבט זי ניט אן צו וויסען, דערפאר אבער שפרייט זי אוים איהרע שנץ פליגעל איבער גאנץ קאנאדע, פונ'ם אטלאנטיק ביז'ן פאסיפיק, און האפט, אז וועניגסטענס אויסער מאנטרעאל דארטען וואו מען קען איהר ניט, דארטען וועט זי די נאז קענען שטעקען, און קענען ראטעווען דעם פרעסטיזש פון די אונטערגעהאקטע פליגעל.

אין טאראנטא האט פאסירט א נייעס, א איד האט געוואגט ארויסצושטעלען זיין קאנדידאטור פאר מעיאר, און דאס הירש־וואלאווסקי געזינדעל קומט זאגען די אידען מוסר, און דרש'ענט צווישען אנדערעם, אז די קאנאדער אידישע קהלות זיינען דאדורך געשטעלט געווארען אין געפאהר, זיינען קאמפראמיטירט געווארען, און עס האט געברענגט שאדען פאר די אידישע אינטערעסען.

ליעבע אונשולד ! ווען מיר וואלטען ניט געוואוסט אז דיעזע ווערטער שטאמען פון כל חמריא'דיגען פלאץ וואלטען מיר נאך וועניגסטענס געקענט גלויבען אין זיין תמימות, און זאגען אז דאס רעדט א איד וואס האט אזא שייכות מיט וויסען, ווי א מאלפע מיט ברילען, מיר וואלטען עס העכסטענס געקענט בעטראכטען פאר א שטיק בטלנות, וואס שטאמט נאך פון דער הינטער אויוון פעריאדע.

איז אבער די קאריערע פון יענעם "קלאץ" צו גוט בעקאנט, און אין ניט נאר פאר בטלנות דארף עס אנגענומען ווערען, נאר אויך אלס אן ערשיינונג, ווען מען וויל דורך דעם געשריי "פלשתים עליך", ראטעווען די עהרע, וועלכע מען האט שוין לאנג פערקויפט צום טייוועל, און דארום מאכט מען דעם נארישען אנשטעל, וואו מען שטעלט ארוים די אידישע פעדערען.

ווארום, ליעבע שכנים, וועט עס שאדען די אידישע אינטערעסען, ווען א אידישער קאנדידאט האט געגונג מיטה אין זיך ארויסצושטעלען זיין קאנדידאטור, און ציהט 10 טויזענד שטימען, א זאך וואס ניט פיעלע קאנדידאטען וועלכע זיינען געלאפען צום ערשטען מאהל האבען געצויגען, ווארום פרעגען מיר, קען אזא זאך שאדען די אידישע אינטערעסען, ווארום ארהיפציהען אויף זיך דאס "נעבאך" פעלכעל, ווען איהר ווייסט גאנץ גוט, אז דורך די צעהן טויזענד שטימען איז דער אידישער נאמען מעהר געעהרט געווארען, און די אידישע פאזיציע פערשטארקט ווי געשאדעט.

אייער אדלער מיעסטעט וועלכער ווייקט זיך אין שמן זית, האט אויף דער לעצטער ציוניסטישער קאנווענשאן געזוכט דוקא די אנערקענונג אלס דער אפיציעלער ציוניסטישער ארגאן, האט דאך געדארפט אזא שריט בעגריסען, אנשטאט ארויסצוקומען מיט א קלאגע ליעד, אז די גוים וועלען אונז בעטראכטען פאר געפעהרליך, און מען וועט כאטש דארפען אנטלויפן דאנען.

אבער אויב מען וויל זוכען די אורזאכע פון דער הייליגער אונשולד פון יענעם ארויסטריט, קען מען עס געפינען אין פאלגענדען פאראגראף.

> דער טאראנטאר אידישער קאנדידאט אר סיטי מעיאר האט נאך געהאנדעלט מיט זיין ארויסטרעטען פיעל מעהר אונטאקטיש צוליעב צוויי אנדערע אורזאכען, ערשטענס דערפאר ווייל ער האט אנגענומען די פאליסי געגען דעם הידרא עלעקטריק און ראדיעל ריילוויי פלאן; דאס מיינט געגען בילינערע עלעקטריק ליכט און ביליגערע טראנספארטיישאן; אין אנדערע ווערטער, געגען די אינטערעסען פון די פאלקס מאסען און פאר די אינטערעסען פון די גרויסע קארפארייששאנס, די טראמוויי קאמפאניע און אזוי ווייטער, צווייטענס איז דער זעלבער קאנדידאט אויך דער אייגענטהימער פון דער דארטיגער איינציגער אידישער צייטונג, וועלכע האט נאטירליכערווייזע איהם שטארק געבומט און דערמיט צוגעגעבען זיין קאנדידאטור א מעהר אדער וועניגער אפיציעל אידישען כאראקטער."

ליעבע שכנה, ערשטענס זאגט איהר א פשוט'ען ליגען, פון זיין געגען דעם פארגעשלאגענעם אגרימענט ביז זיין געגען די הידרא סיסטעם איז נאך א גרויסער אונטערשיעד, און אפילו די שטארקסטע געגנער האבען בלויז ערקלערט אז זיי זיינען פאר דעם, אז מאנכע פונקטען זאלען געענדערט ווערען. אבער זיינען ניט געגען דעם פלאן אין גאנצען, און א יונגערמאן וואס פרעטענדירט צו פערהיטען די אינטערעסען פון אלע קאנאדער אידען האט עס געמעגט וויסען.

דאס איז געשיכטע נומער איינס.

וועגען אורזאכע נומער צוויי וועט קלאהר ווערען פון א קליין מעשהלע וועלכע מיר וועלען איבערדערצעהלען פאר די לעזער.

עס איז געוועזען אין דעם קעמפיין צייט פאר'ן יאהר 1915, איז אין טאראנטא געווען א אידישער אלדערמאן מיט'ן נאמען סינגער וועלכער האט געזוכט "רעעלעקשאן". האט אבער יענער איד געהאט א "נאט" אויף עזאפס נאכקרימער, און ווען ער האט פערלאנגט די קעש פאר דעם, איז דער פאבוליסט ארוים מיט פאמפליצעס אויף'ן אידישען אלדערמאן און ווען דער אייגענטהימער פון דער צייטונג האט עס איהם אויסגערעדט, האט עס געפיהרט צו דעם וואס ער האט זיך געמוזט פון זיין רעדאקטאר קעניגרייך ענטזאגען.

אט דא ליגט דער רעטהזעל ווארום דאס הינטעל האט יעצט געזוכט א ביל צו געבען, און אגב אויב א אידישער אלדערמאן איז בעסער ווי

די אידישע לאגע אין לאנד און אין דער ארמעע

שוידערליכע ערצעהלונגען פון דער בלוטיגער אידישער לאגע אין רוסלאנד. אפיציעלע רוסישע דאקומענטען. — געשילדערט פון א. י. אין דער „טריבונע" קאפענהאגען.

ניט לאנג האט גדויערט די הפסקה. דאס רעגירונגס סיסטעם פון דעם געוועזענעם אינערן מיניסטער פירשט שטשערבאטאוו ; די האפונגען, וועלכע זיינען פערבונדען געווען מיט דער פערגרעסערונג פונ'ם תחום המושב ; די מונטערע שטימונגען פון דער רוסישער געזעלשאפט וועלכע איז געווען פעסט ענטשלאסען אנ צוהויבען א ביטערען קאמפף מיט דעם ווירקליכען אינערן שונא פון רוסלאנד — דאס אלץ האט גדויערט נור אזוי לאנג ביז די רעאקציאנערע הויף ביוראקראטיע האט זיך נאך געוואקעלט און אויפמערקזאם בעטראכט די פארערונגען און פלענער פון דער ליבעראלער געזעלשאפט. א'ן אז זיי, די הערשענדע רעאקציאנערע ספערען, האבען זיך סוף־כל־סוף ענטשלאסען מיט א מאהל צו דערשטיקען די ערשטע קרעפטיגע ארויסטרעטונג פון דער ערוואכטער פראגרעסיווער רוסישער געזעלשאפט, דאן האט זיך דאס בילד תיכף איבערגעביטען. דער פאליטישער „פריהלינג" איז נעלם געווארען, און אויף זיין ארט איז געקומען דער ווינטער, דער ריכטיגער רוסישער ווינטער. פעסט און ענערגיש האט מען בעוויזען גאנץ רוסלאנד, מיט וואסערען וועג מען וועט געהן, און וועלכער ריכטונג עס וועט ארביטען די מלוכה מאשין. ניט נור פירשט שטשערבאטאוו האט געמוזט פערלאזען זיין פאסטען, נור אפילו אזעלכע פארשטעהער פון דער קאנסערוואטיווער רוסישער רעאקציע, ווי סאמארין און דזשונקאווסקי זענען אויך געפאלען אין קאמפף מיט'ן מעכטיגען אוואנטיוריסט ראספוטין, דעם 'הייליגען זקן'', וועלכער שטעהט איצט בראש פון דער הויף קאמאריליא. שארף און עקסטערם האט זיך געענדערט דער קורס ניטא קיין פשרות, ניטא קיין שום אויסגלייכונג און פערשטענדיגונג — בעהערשט מיז ווערען דאס גאנצע לאנד, און די גאנצע עפענטליכע מיינונג געצוואונגען צום שווייגען.

און דאס איז כמעט געלונגען, איצט הערשט אומעטום ווידער אנ'אפאטיע, א גדריקטע שטימונג, און ניט גיך וועלען זיך נאך א מאהל דערהערען אזעלכע ווערטער ווי עס האבען זיך געטראגען פון דעם טאווירישען פאלאץ און פון מאסקווע. אפילו אזעלכע אפטימיסטען, ווי מיליוקאוו און ראדיטשעוו זאגען שוין אויך איצט, אז רוסלאנד דארף מנצח זיין, אבער רוסלאנד מוז פריהער ווערט זיין א נצחון. "

די דאזיגע אלגעמיינע פאליטישע לאגע האט זיך זעלבסטפערשטענדליך תיכף אבגערופען אויף דער אידישער לאגע, און האט בעוויזען, אין וועלכער ריכטונג עס וועט ווייטער געהן די רעגירונגס פאליטיק בנוגע צו די אידען ווי שטענדיג, איז אויך דאמהאל די אידען אויסגעקומען צו זיין דער ערשטער קרבן פונ'ם נייעם רעזשים. די פראווינציעלע אדמיניסטראציע, וועלכע האט אפילו שטשערבאטאוו'ס צירקוליארען ניט געוואלט ערפילען, האט זיך איצט, נאך דער דומא, דערפילט גאר פריי פון וואסערען־עס איז קאנטראל, און האט נאך שטארקער פארטגעזעצט דיא פערפאלגונגס פאליטיק.

נאר איידער מיר וועלען זיך פערנעהמען מיט די טרויעריגע פאקטען, וועלכע כאראקטעריזירען די אידישע לאגע אין לאנד און אין דער ארמעע, מוזען מיר פריהער מאכען איין בעמערקונג, וואס דארף בעאכטען ווערען פונ'ם אידישען לעזער בשעת מיר רעדען וועגען רוסלאנד, וועגען דער רוסישער ביוראקראטיע, וועגען דער רוסישער געזעלשאפט, מוזען מיר שטענדיג אויך אין זינען האבען די בעציהונג פון די גרויסע מאסע פון דער פראסטער רוסישער בעפעלקערונג צו דער אידישער בעפעלקערונג. דאס איז זעהר וויכטיג שוין דערפאר, ווייל עס קומט אונז אויס צו האבען צו טהאן מיט יענע ראיאנען פון צענטראל רוסלאנד, וואו די בעפעלקערונג האט ביז דער לעצטער צייט קיינמאהל ניט געזעהן אזעלכע גרויסע אידישע מאסען, בעזונדערס היימלאזע און לויפענדע. צום ערשטען מאהל, דערביי אין א צושטאנד פון א העכסטער אויפרעגונג צוליעב די אונגעלונגענע קריעגס געשעהנישען, האבען די דאזיגע גרויסע מאסען פון טאמבאווער, ווארא נעזשער און ניזשעגאראדער פויערים און מעשטשאנעס, געטראפען זיך פנים אל פנים מיט צעהנדליגער טויזענדער הונגעריגע, אבגעריסענע, הערשלאגענע אידען. און מען מוז זאגען, אז דער דאזיגער נסיון איז אויסגעהאלטען, אז די דאזיגע ערשטע פראבע האט אין אלגעמיין געגעבען גוטע רעזולטאטען. איך האב געזעהן אט די דאזיגע גרויסע היימלאזע מאסע אידען אין דער עכט רוסישער מאסקווע, אין ניזשני־נאוואגאראד, און אין דעם ריין־רוסישען וולאדימיר נא קליזמע. איך האב אויף אלע נאסען געהערט די פליסענדע אידישע שפראך, וועלכע האט געקלונגען אויף אלע עקען, און די שטענדיגע בעוועגונג פון א לעבעדיגען, זשעסטיקולירענדען אידישען עולם, און דאס וואס איך האב דארט געזעהען בעוויזט אז די ארטיגע קריסטליכע בעפעלקערונג האט אין אלגעמיין אויפגענומען די אידען זעהר הערצליך מיט גרויס מיטלייד און בעציהט זיך צו זיי נאך איצט גאנץ פריינדליך, זי האט דער זעהען פאר זיך א מאסע פון מענשען וואס ווילען ארבייטען, וואס ווילען זיך מיט דער אייגענער ארבייט זיך אויסהאלטען וועלכע האט גלייך אנגעהויבען זיך איינצוארדנען, ארגאניזירען און צו פאסען זיך צו די נייע לעבענסבעדינגונגען, געעפענט איניגע בעקערייען איניגע יאטקעס איניגע קאמיטעס און שוהלען, די קריסטען בעוואונדערען אין די אידען די אויסגעצייכענטע פעהיגקייט זיך שנעל צו אריענטירען און ארגאניזירען, אנהויבען אן ארענטליכעס לעבען בשעת די פוילישע און לעטישע היימלאזע למשל וואנדערען איבער די גאסען ווי א סטאדעס שעפסען אהן א פאסטוך.

עס איז זעלבסטפערשטענדליך אז ניט אומעטום און ניט תמיד אין דער זעלבער פארם האבען די ארטיגע תושבים בעוויזען זייער גאסטפריינדשאפט צו די אידען, ווי אויך ניט אומעטום האט מען בכלל געוואלט געבען א מקום מקלט די לויפענדע היימלאזע אידען. עס זיינען געווען א סך פאלען ווען די אויפגערעגטע פון דער אדמיניסטראציע אויפגעהעצטע בעפעלקערונג האט ארויסגעוויזען א אונגעהויערע שנאה צו די אנגעקומענע. זעהענדיג אין זיי אן אונגעווינשטען עלעמענט מיט דער פערגאנגענהייט פון "פעררעטהער".

אין דער שטאדט איוואנאוואזנעסענסק האט דער בירגערמייסטער, אונטערשטיצט פון איינפלוסרייכע קרייזען פון דער בעפעלקערונג ניט געוואלט אריינלאזען די אידען אין שטאדט. די צוגען מיט די אויסגעמאטערטע פערהונגערטע אידען מיט א שווארצען עבר און א אונבעקאנטער צוקונפט האבען געמוזט פארען ווייטער, זוכען א בעסערע שטאדט. אין וואראנעזש למשל האט די פיינדליכע בעציהונג אנגענומען א טרויעריגען כאראקטער מען שלאגט די אידען אויף די גאסען און אין דעם קינדער היים שלאגט מען אוים סיסטעמאטיש אלע פענסטער. גאר טרויעריג איז די לאגע פון די פליכטלינגע אין ניזשני נאווגאראד וואו זיי זיי זייכען בעזעצט געווארען אויסער דער שטאדט אין די הילצערנע באראקען פון יריד. דער עלענד פון די קינדער וואס לויפען ארום שמוציגע און הונגעריגע שלאפען אין קברים ווי די היימלאזע רופען אן די ליידיגע קאסטענס, ניט קוקענדיג אויף דער קעלט פון 13-15 גראד איז אונגעהויער.

עס פעהלען ווערטער צו בעשרייבען די יסורים פון די היימלאזע, נאך איצט ווען נייע מאסען ארויסשיקונגען האבען זיך איינגענטליך כמעט אבגעשטעלט איז דער גאנצער שטח ערד פון מינסק ביז סלוצק אין א ברייט פון פינף ווארסט פערנומען מיט היימלאזע, וועלכע שלאפען אפט אויף דער הוילער ערד און ליידען פון הונגער.

אזוי ווי עס האבען זיך איצט אנגעהויבען די קעלט האבען זיך די צרות נאך מעהר פערמעהרט כדי אביסעל צו דערווארימען די פערפרוירענע אברים פארברענט מען אלץ וואס מען בעגעגענט אויף דער וועג. וואו נאר א הייזעל, א צוים, א קאסטען א בוים — אלץ ווערט פערניכטעט. און דארטען וואו עס געהט דורך דער שטארם פון היימלאזע, צושמעטערט ער אלץ אויף'ן וועג איבערלאזענדיג נאר אלס סימנים קופקעס מיט פרישע קברים.

עס איז איבעריג צו דערצעהלען דא אז צווישען די פליכטלינגע הערשען עפידעמישע קראנקהייטען, און אויך כאלערא וועלכע פערשפרייט זיך ניט קוקענדיג אויף די פראסטען.

און נאך א טרויעריגען פאקט האבען קאנסטאטירט די בעפאלמעכטיגטע פון די אידישע קאמיטעטען. עס זיינען פערשוואונדען אלע קינדער ביז פינף יאהר, זעלטען זעלטען טרעפט מען אין א פאמיליע פון פליכטלינגע קליינע קינדער. זיי זיינען טהיילווייז אלע פערלוירען געווארען, טהיילווייז געשטארבען, טהיילווייז קראנק און ליעגען אין די שפיטאלען. מען הערט ניט קיין קינדערשע קולות אין די לאגערען און באראקען. געוויס די דאזיגע ערשיינונג טראגט ניט קיין ספעציפיש אידישען כאראקטער, אבער די אידען האבען שווערער געליטען פון דער קינדער מגפה, ווייל די אידישע קינדער זיינען שוואכער און געוואהנט צו א בעסערער בעהאנדלונג.

ווען די אידישע היימלאזע קומען שוין אן ענדליך אויף אן ארט וואו זיי קענען דזי בעזעצען און פון וואנען מען יאגט זיי ניט, קומען זיי זעהר שנעל צו זיך. די אידישע בעלי מלאכות קריגען ארבייט און די סוחרים הויבען זיך אן ביסלעכווייז צו פערנעהמען מיט מסחר. אויף די ארטיגע בעפעלקערונג זעהט אין זיי א גוטען עלעמענט' וועלכער קאן ברענגען פיעל נוצען. אפילו אין יענע ערטער וואו עס הערשט דער ווילדעסטער אנטיסעמיטיזם וואלט מען אויך געקענט האפען אויף בעסערע בעציהונגען און מענשליכע בעהאנדלונג די געמיינזאמע צרות פון דער אידישער בעפעלקערונג און פון די גרויסע מאסען שווער ליידענדער קריסטליכער בעפעלקערונג וואלטען זיי סוף כל סוף נעהענטער געבראכט איינע צו די אנדערע צו א פערשטענדיגונג ווען ניט, ווען עס וואלט ניט געווען אזוי גרויס די דעמאראליזאציע פון דער רעאקציאנערער געזעלשאפט ווען דער פאל וואלט אזוי טיף ניט דורכגעדרונגען די רוסישע ביוראקראטישע מאשינע. קיין שום אדמיניסטראציע איז ניט געפאלען אזוי ניעדריג און ניט געווארען אזוי אונמענשליך ווי די רוסישע.

(שלום פאלנט)

א אידישער מעיאר קאנדידט, ווארום האט איהר דאמאלס אזוי שמוציג בעקעמפט דעם אידישען אלדערמאן, געגען דעם ווילען פון דער גאנצער דאמאלסדיגער רעדאקציע און אויך פון דעם צייטונגס אייגענטהימער.

א רעדאקטאר פון "קענעדער אדלער" פילו מעג אויך האבען א שטיקעלע זכרון, ווענינגסטענס אזוי פיעל ווי בעה זכרון פון א קאץ.

קלאווער ליעף סעמאן

בריטיש קאלומביע פעקערס אסאסיאיישאן

די בעסטע סאקאיי סעמאן, די בעסטע וואס מען קאן נאר בעקומען אין די וואסערען פון דעם

גרויסען פאסיפיק ברעג

געפאקט אין: איין פונטיגע הויכע טינס / האלב פונטיגע פלאכע טינס / איין פונטיגע פלאכע טינס

יעדער טין גאראנטירט. פריש פון די פישעריין.

אין הערמעטיש פערזיגעלטע טינס, קומט דיעזער ברענד סעמאן צו אייער טיש, א געזונטע שפייז, פערטיג צום סערווירען אלס א פיש מיטאג, אדער געמאכט צו ווערען אין געבאקטען סעמאן, געקאכטער סעמאן, פיש סאלאד, סענדוויטשעס, קראקעטטען און א טיץ אנדערע בע'טעמ'טע נארהאפטע מאכלים.

פאדערט קלאווער לייף סעמאן.

אט אזוי זאגען די נביאים

א צעטעל פון פאסירונגען וואס וועלען טרעפען אין פערלויף פון דעם יאהר 1916, ליט די פראפעצייהונגען פון בעריהמטע אסטראלאגען.

טראץ דעם וואס ניט פיעל דערפון וואס זיי האבען פאר א יאהרען פראפעצייהעט אויף דעם יאהר 1915 איז פערווירקליכט געווארען האבען פון דעסטוועגען די אלטע אסטראלאגען אין לאנדאן ווידער ארויסגעלאזט פיר דער וועלט איין אנצאהל מיט נביאות און פראפעצייהונגען וואס וועלען אזוי צו זאגען פאסירען אין 1916. פון די פראפעצייהונגען וואס זיינען ניט מקוים געווארען זיינען בעזאנדערס אויפפאלענד די צרות וואס האבען געזאלט טרעפען דייטשלאנד און עסטרייך. מען דארף א פנים צוגעבען אז די ענגלישע און פראנצויזישע זעהערס זיינען ווייט ניט אזוי אונפארטייאיש ווי זיי וואלטען געדארפט זיין. זיי זעהען אממעהרסטען דאס וואס זיי וואלטען ווינשען עס זאל געשעהען, ווי יעדער שטערבענדער און זעהען ניט אדער מאכען זיך ניט זעהענדיג וואס עס טויג ניט פאר זייערע לענדער.

דאך ניט קוקענדיג דערויף האבען די אלטע אסטראלאגען ווי פראפעסאר צדקיאל, פראפעסאר ראפאעל און דער "אלטער מור" — אלע ענגלענדער וואס זיינען איצט פיינדליך צו דייטשלאנד עסטרייך און טירקיי ארויסגעגעבען וואס זיי האבען פאראויסגעזעהען פיר דעם יאהר 1916, נאר זיי האבען שוין ניט אזעלכע שטרענגע נביאות אויף זיי ווי זיי האבען געהאט פאר א יאהרען אין דער צייט.

די גרויסע וועלט מלחמה וועלכע האט פערנומען גאנץ אייראפא און שטיקער פון אפריקא און אזיען וועט זיך ענדיגען דעם 22־טען מאי, דעם 23־טען מאי 1916 וועלען שוין אונטערגעשריבען ווערען די פריעדענס פונקטען.

מערקווירדיג דאס אין דיעזער פראפעצייהונג שטימען זיי ניט איין אלע גלייך. עס זיינען פאראן אזעלכע אסטראלאגען וואס בעשטימען די ענדע פון דער מלחמה אויף א מאנאט פריהער, נעמליך אין אפריל.

עס פערשטעהט זיך אז זיינען וועלען די עליים.

דער דייטשער קייזער וועט פערלירען דעם טראהן. עס איז כדאי צו בעמערקען אז פאר א יאהרען האט מאדאם טהעבעם געזאגט דאס קייזער ווילהעלם וועט אין יאהר 1915 זיין אין פאריז און ער וועט ווערען אוים קעניג, היינט האבען זיי אויך בעשטימט די צייט פיר זיינע צרות, זיין שלעכטער מזל זאל זיך אנפאנגען אין פעברואר.

ענגלאנד און פראנקרייך ווערען אבער אויך ניט געשוינט פון זיי, פון די נביאים. — אין ענגלאנד וועט זיין א גרויסער געלד פאניק, פעראורזאכט דורך די אונגעהויערע קאסטען פון דעם קריעג. א גרויסער סטרייק וועט פערקריפלען די ביזנעס און פערערגערען די צושטענדע אין ענגלאנד, און מען דארף ערווארטען נאך פיעלע שרעקליכע צושטענדע אין ענגלאנד און אין מיטען פון דעם גרויסען טומעל וועט איירלאנד ענדליך קריגען האום רול.

א גרויסער נט פראצעס אין ענגלאנד וועט אויפדעקען פאר דער וועלט (אין סעפטעמבער) ווי די ענגלישע אריסטאקראטיע איז דורך און דורך פערפוילט, און די אמעריקאנער רייכע יורש'טעם ווענען זיך דאן ערשט ריכטיג איבערצייגען וואס די ענגלישע דיוקס זיינען. א מארד פערזוך וועט געמאכט ווערען אויף קעניג דזשארדזש דעם פינפטען און אין אקטאבער וועט אין גאנצען די ענגלישע רעגירונג איבערגעקעהרט ווערען.

פראנקרייך וועט האבען א שרעקליכע עפידעמיע. די מגפה וועט זיך אנהויבען אין פעברואר און מענשען וועלען פאלען ווי פליגען, די פעסט וועט זיך פערשפרייטען אין אנדערע לענדער און וועט אויך אנהאלטען נאך דער מלחמה. אין דזשון וועט בעזאנדערס הערשען איין עפידעמיע פון סמאל פאקס.

אויף דעם צאר וועט מען ווידער מאכען א מארד פערזוך און די צארינע וועט טאקי אויף איין אמת משוגע ווערען אז מען וועט איהר מוזען האלטען פערשלאסען. א גרויסער אויפשטאנד פון דיא פערשיקטע אין סיביר. און דאס איז כמעט אלעס וואס זיי זאגען אויף רוסלאנד.

א גרויסע רעוואלוציאן וועט אויסברעכען אין שפאניען און א מארד פערזוך אויף קעניג אלפאנזא פון שפאניען. קעניגין ווילהעלמינע פון האלאנד וועט שטארבען אין 1916 און דער שוועדישער קעניג וועט זיך גט'ן מיט דער קעניגין, ווייל ער איז א קרוב מיט די פראנצויזען און זי איז א דייטשקע.

וואולקאנישע אויסבריכע און ערדציטערניש אין קענעדע. א שטיין וועט ארובפאלען פון הימעל און וועט שעדיגען די שטאדט מאנטרעאל, און א גרויסער סכסוך וועט אויסברעכען צווישען קענעדער רעגירונג און די יונייטעד סטייטס.

א גרויסער אייזענבאהן אונגליק אין דער נארד וועסט פון די פראווינינטא שטאאטען.

א גרויסער אמעריקאנער שטאאטסמאן וועט שטארבען אין 1916.

א פינאנציעלער פאניק אין וואל סט.

אין סטייט מאניטאבא וועט מען געפינען גאלד,

א גרויסע פרימאדאנא וועט ערמארדעט ווערען אין שיקאגא.

ערדציטערניש אין סאוטה פון די יונייטעד סטייטס.

— אין סטייט דשארזשיא וועט קומען א קאטער־פלאר (אזא ווארם) וואס וועט פערדארבען אלע תבואות און פרוכטען. — דער פאנאמא קאנאל וועט פערבלאקירט ווערען פון א בארג ערד וואס וועט אין איהם אריינפאלען. — א בעוואוסטער בירגער פון דעם סטייט טעקסאס וועט געביסען ווערען פון א שלאנג. — א נעשלעג וועט פארקומען צווישען די סענאטארען אין דעם יונייטעד סטייטס סענאט (איבער פריפערעדנעס). — פייער וועט אויסברעכען אין א גרויסען טהעאטער אין וואשינגטאן. — אין נויארק וועט איינפאלען א „סקאי־סקרייפער"

דאס איז א קורצער אויסצוג פון די פראפעהצייאונגען אויף דעם יאהר 1916. — איהר זיינט ניט מחויב צו גלויבען און איהר דארפט נישט אפלייקענען.

עס איז בלויז אויף איין יאהר. אז מיר'ן לעבען וועלען מיר זיך איבערצייגען.

אלופונזא.

דער גן־עדן

(א קינדער מעשה'לע)

(פארזעצונג)

— אהין וועל איך ערשט מארגען פליהען ! — האט דער מזרח־ווינד געזאגט. — מארגען ווערט פונקט הונדערט יאהר זייט איך בין דארט דאס לעצטע מאל געוועזען. איצט קום איך פון חינא, וואו איך האב זיך אזוי העלדיש געדרעהט ארום דעם פארצעליי־טורים, אז אלע גלאקען האבען פון זיך אליין אנגעהויבען צו קלינגען. דערפאר האט מען די בעאמטע דארט געשמיסען מיט באמבוק־ריטער אדער אזוי געשמיסען, אז די ריטער האבען זיך צובראכען אויף זייערע רוקענס, און איך האב זיך געטאן מיין זאך — געקלונגען אין די גלאקען און צוגעזונגען : טסינג, טסאנג, טסו !

— ביסט שוין איינמאל א שטיפער ! — האט די אלטע געזאגט. גוט, וואס דו פליהסט מארגען אין גן־עדן אוועק : דאס מאכט דיך אלעמאל קליגער ! זאלסטו אבער דארט זיך אנטרינקען אוים דעם קוואל פון חכמה, און נישט פערגעסן אויך מיר א פלאש פון דארט מיט צו ברענגען.

— אך, כ'וועל ברענגען ! האט דער מזרח־ווינד געזאגט. — פארוואס אבער האסטו פערשפארט אין זאק מיין ברודער פון דרום ? לאז איהם ארויס ! ער דארף מיר דערצעהלען וועגען דעם פעניקס־פויגעל, די פרינצעסין פון גן־עדן פרעגט זיך אויף איהם יעדעס מאל, ווען איך קום אהינצו. נו, עפען דעם זאק, — דו ביסט דאך אזא גוטע וואוילע מאמישי דערפאר וועל איך דיר אנשטאפען ביידע קעשענעס מיט דעם גרינסטען און פרישטען טיי — איך האב איהם אליין אנגעריסען.

— נו, גוט, צוליעב דעם טיי און צוליעב דיר מיין געליעבסטער זוהן, וועל איך אויפבינדען דעם זאק !

זי האט געעפענט דעם זאק און דער דרום־ווינד איז פערשעמטערהייד פון

(פארזעצונג אויף פיידזש 4.)

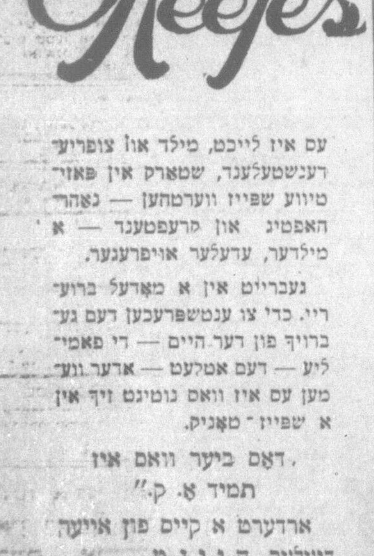

עס איז לייכט, מילד און צופריעדענשטעלענד, שטארק אין פאזיטיווע שפייז ווערטהען — נאהרהאפטיג און קרעפטענד — א מילדער, עדעלער אויפרעגער.

געברייט אין א מאדעל ברויערי. כדי צו ענטשפרעכען דעם געברויך פון דער היים — די פאמיליע — דעם אטלעט — ארער ווע־מען עס איז וואס נוטיגט זיך אין א שפייז־טאניק.

דאס ביער וואס איז תמיד א. ק."

ארדערט א קיים פון אייער דיעלער היינט.